

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Środa, dnia 3 grudnia 1919 roku

Cena prenumeraty:
w Łodzi:
Kwartalnie Mk. 24.00
Miesięczn. „ 8.00
Za roznośzenie
90 fen. miesięcznie.
Z przesyłką pocztową:
Kwartalnie Mk. 28.00
Miesięczn. „ 9.00

Kalendarzyk:
Sr. 3.XII Franciszka Ks. W.
Czw. 4.XII Barbary.
Piąt. 5.XII Sabby Op.
Sob. 6.XII Mikołaja.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie **Centralne biuro ogł. szeniowe Związku prasy prowincjonalnej** — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN Przed tekstem lub w tekście mk. 2.50, za tekstem 85 fenigów, nekrologi mk. 1.25 za wiersz petytowy. **Drobne ogłoszenia 15 fen** za wyraz. Najmniej 1 mk. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. **Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa** Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Patryotyczna odezwa robotnika polskiego do Sejmu

W „Kurjerze Warszawskim” został pomieszczony piękny list robotników polaków, należących do centralnego Polskiego Związku Zawodowego (Elektoralna 22 w Warszawie). List ten powinien być wryty na spizowej tacy i zawieszony w głównej sali sejmowej, został drogowskazem po wieczne czasy: Oto jego brzmienie:

Do partii politycznych!

My, robotnicy st. m. Warszawy, bez różnicy partii, zebrani d. 30 listopada 1919 roku w hachu Panoramy przy ul. Karowej, w liczbie przeszło 2,000 osób, oświadczamy: Grozi nam głód i nędza. Żołnierze na cie marzną i biedują. Niebezpieczeństwo niebezpieczeństwa zbliża. Zatem zwracamy się:

1) Do partii politycznych, aby nareszcie stały się kłócić i rozbijać siły narodu.

2) Zwracamy się do panów posłów sejmowych, aby przestali nareszcie hałasować, kompromitować nas wobec obcych i tworzyć sztuczne tw. większości, a zabrali się do utworzenia konstytucji Rzeczypospolitej, na cośmy ich powołali.

3) Zwracamy się wreszcie do wszystkich braci robotników, aby sobie nie dali mydlić oczu, aby skupili się wszyscy pod nasz sztandar, na którym wypisane są hasła: „Obowiązek pracy dla wszystkich, dobrobyt dla wszystkich i pokój wewnątrz kraju!”

Bracia robotnicy! Obłąd polityki ogarnął wszystkich, ale porzeczamy nareszcie politykować, weźmy się do pracy, a wówczas zbawienie dla Polski i prawdziwa siła będzie po naszej stronie”.

Przesilenie gabinetowe nie zażegnane.

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 2 grudnia. Przesilenie gabinetu jeszcze nie zażegnane. Narady w konwencie seniorów trwają dalej. Bierze w nich udział Paderewski. Sądzą, że Witos ustąpi, ale dotąd trzyma się bardzo opornie. Paderewski proponował jego stronnictwu kilka miejsc w ministerjum.

Premier oświadczył, że utworzenie gabinetu zajmie mu czasu od 2 do 3-ch dni i traktował ze Skulskim, Witosem i Trąpczyńskim.

Prawda o Galicji Wschodniej.

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 2 grudnia. W konwencie seniorów toczyły się obrady wraz z Paderewskim, którego zaatakowano o sprawę Galicji Wschodniej. Premier miał się tłumaczyć, że tekst oryginalnego nie ma, wtedy poseł Dąbski wyjął tekst oryginalny i okazał go zebranym. Rozpoczęła się dyskusja nad Galicją i o sprawach rządzących nie rozmawiano więcej. Proponowano, żeby wysłać misję specjalną do Paryża i Londynu. Paderewski jednak sprzeciwił się temu, bo w łonie posłów niema takich, którzyby mówili biegle po angielsku. Wybrano więc komisję, która ma wypracować konkretne wnioski. Polska nie zatwierdzi nigdy tych postanowień Rady Najwyższej, które chce nam narzucić co do Galicji nieznaną stosunków koalicją.

Organizacja walki z bolszewizmem.

Warszawa, 2 grudnia (PAT.) Z inicjatywy szeregu organizacji społecznych z udziałem licznych przedstawicieli wielu instytucji i towarzystw odbyło się w Warszawie zebranie organizacyjne zamierzonego zjazdu celem podjęcia czynnej walki z elementami sprzyjającymi bolszewizmowi. Na przewodniczącego obrano posła Antoniego Marylskiego, na sekretarza Tadeusza Michalskiego, na asesora arcybiskupa Teodorowicza, gen. Michałisa, hr. Zdzisława Grochowskiego i mecenasa Hebzyńskiego.

Polioja państwowa.

Kraków, 2 grudnia. (PAT.) Z dniem wczorajszym weszła w życie ustawa o policji państwowej na okręg krakowski. Komendantem mianowany został major żandarmerji Landenberger, który rozpoczął już urzędowanie.

Rozpaczliwe położenie.

Królewice, 2 grudnia (PAT.) Wschodniemieckie Stowarzyszenie Obrony Ojczyzny zwróciło się telegraficznie do ministra obrony krajowej i pruskiego prezydenta ministrów, prosząc o wydanie zarządzeń mających na celu obronę i ochronę ludności oraz własności na pograniczu Prus Wschodnich przed codziennymi napadami, rabunkami i gwałtami, dokonywanymi przez bandy żołnierzy niemieckich. Stworzone przez ludność strażę obywatelską nie są w stanie same iedne bandom tym stawić skutecznego oporu.

Przedstawiciele Związków zawodowych w Sejmie.

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 2 grudnia. Dziś do Sejmu przyjechała delegacja przedstawicieli Związków zawodowych robotniczych. Przyjął ją marszałek Trąpczyński. Delegacja oświadczyła mu, że robotnicy natychmiast nie dostaną chleba, wybuchnie rewolucja. Marszałek oświadczył, że jest dziś źle, ale nie wykluczonem jest, że w przyszłości będzie gorzej, i za to nie upoważnia żad-

nego polaka do robienia rewolucji. Wówczas delegacja chciała wtargnąć tam, gdzie się odbywały narady konwentu Seniorów, ale ją tam nie puszczono. Natrafiła jednak na posła Witos, któremu nawymyślała, że chłopci uprawiają paskarstwo, a on ich popiera. Witosą ton tej mowy srodze obraził.

Nasz kredyt moralny upada coraz bardziej.

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 2 grudnia. Ponieważ Paderewski nie stworzył rządu, przeto lewica z Dąbskim na czele zaproponowała mu, aby się dymisji i pojechał do Francji bronić interesów Polski odnośnie Wschodniej Galicji. Paderewski miał na to oświadczyć i słusze jako człowiek prywatny tego nie uczyni, wówczas upadłoby jego znaczenie.

Jeśli tak się dzieje, jak obecnie jest, to tylko widzę niezgodę w Sejmie.

Powaga Polski wskutek tego najbardziej cierpi i z dniem każdym upada coraz bardziej jej kredyt moralny zagranicą.

Smutne to ale prawdziwe.

Skarbek o umowie anglo-rosyjskiej.

(Od własnego korespond.)

Lwów, 2 grudnia. Hr. Skarbek ogłosił b. ciekawą rewelację we Lwowie. Powiedział on, że trawa Galicji Wschodniej stoi bardzo źle, a że między Anglią i Rosją istnieje uroczyste przedwojenna, mocą której Anglija przyrzec Rosji Galicję Wschodnią i dziś przyrzeczeń dochować. (Zdaje się że te rewelacje hr. Skarbka nie wytrzymały krytyki. Rosja przeszła takie przekształcenia zatarła wszelkie umowy, a cóż dopiero polenne. Red.)

Hr. Szeptycki powołany do Warszawy.

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 2 grudnia. Hr. Szeptycki został zawezwany do Warszawy. Mówią w kołach politycznych, że prawdopodobnie jest on upatrzony na wyższe stanowisko.

Artyści czy naród?

Kraków, 2 grudnia. (PAT.) Artyści teatru miejskiego podejmują akcję, mającą na celu utworzenie funduszu na sprowadzenie zwłok Słowackiego do kraju. Na cel ten projektowane jest urządzenie szeregu artystycznych przedsięwzięć.

Wojska nasze na prawym brzegu Dźwiny.

Warszawa, 2 grudnia. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego.

Front litewsko-białoruski: Na północny zachód od Połocka przeprawiły się nasze oddziały na północny brzeg Dźwiny i zniszczywszy doszczętnie na większej przestrzeni tor kolejowy, powróciły na dawne stanowiska. Na odcinku Polesia dokonały nasze oddziały 2 śmiałych wypadów na wschód od Uberci, biorąc kilku-

dziesiątu jeńców, w liczbie ich dowódcę batalionu, 3 karabiny maszynowe i znaczną ilość materiału wojennego. Na reszcie frontu bez zmiany.

Front wołyński: Na północny wschód od Nowogrodu Wołyńskiego obrzucili nasi lotnicy skutecznie bombami linię kolejową.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Haller, pułkownik

Spotkanie wojsk polskich z oddziałami Denikina.

(Od wł. korespondenta.)

Lwów, 2 grudnia. Wojska polskie zetknęły się z wojskami Denikina pod Czarnym Ostrowem. Zetknięcie było bardzo sympatyczne, a nastąpiło w ten sposób, że dwa pociągi z przeciwnych stron zbliżyły się do siebie z przedstawicielami obydwu armii.

Powitanie było serdeczne. Wodzowie wojsk Denikinowskich oświadczyli, że nie żywią żadnych uraz do Polaków.

Ustanowiono więc pomiędzy dwoma armiami linię demarkacyjną.

Niemcy występują zaczepnie.

Sesnowiec, 2 grudnia (PAT.) W nocy z poniedziałku na wtorek na odcinku Grodziec—Czeladź—kopalnia „Saturn-Milowice” niemieckie wojska pograniczne rozpoczęły nagle silny atak ogniowy, strzelanie z karabinów ręcznych i ma-

szynowych oraz rzucono gęsto granatami ręcznymi. Patrole niemieckie usiłowały przekroczyć granicę. O godzinie 3-ej nad ranem atak odparto. Po naszej stronie nie było strat.

Zajścia pod Kłajpedą.

Wojska Bermonta prowokują oficerów ententy.

Berlin, 2 grudnia (PAT.) Gen. Nissel wystosował do admirała Hoffmana pismo, w którym donosi o groźbach, z jakimi zwraca się część wojsk Bermonta do stacjonowanych w Kłajpedzie oficerów państw ententy. Oficerowie ci musieli się schronić na okręt ententy w pobliżu Kłajpedy. Gen. Nissel grozi, że w razie jakichkolwiek poważniejszych wypadków, skieruje ogień armatnich okrętów na miasto. Admirał Hoffman odpo-

wiedział gen. Nisselowi, że wydał wszelkie zarządzenia mające na celu utrzymanie porządku w Kłajpedzie, a zresztą gen. Nissela powiadomiono już kilkakrotnie ze strony Niemiec, że przy odwrócenie zabuntowanych wojsk mogą się zdarzyć różne przykre zajścia. Biuro Wolfa dodaje od siebie, że rząd niemiecki czynił już w tej sprawie odpowiednie kroki w Paryżu.

Warmiacy w Warszawie.

Warszawa, 2 grudnia (PAT.) Bawi tu grupa warmiaków w powrocie z niewoli angielskiej. Opowiadają oni, iż w Anglii przebywa jeszcze w niewoli 2,000 poznańczyków i 400 górnoślązaków, podczas gdy wszyscy Niemcy zostali wysłani do Ojczyzny.

Zadania uczeiwe w Poznańsk.

Poznań, 2 grudnia (PAT.) Wczoraj tramwajarze tutejsi odbyli zebranie w sprawie strajku. Po wysłuchaniu przemówień przedstawicielstwa postanowiono na razie strajk odroczyć i poczekać wyniku dalszych rokowań.

Tramwajarze stawiają żądania podwyższenia wynagrodzenia, a mianowicie: ślusarze przeciętnie za godzinę 2 mk. 50 fen., majstrzy 2 mk. 90 fen., zaś personel jeżdzący 2 mk. 20 fen. z ważnością od 1 października.

Ofiary zarazy.

Białystok, 2 grudnia (PAT.) W Wilnie 1-go grudnia odebrał sobie życie zastępca dowódcy wojskowych kolei litewskich, Eustachiewicz. — Sprawa ta pozostaje w związku z wykryciem nadużyć na kolejach. W związku z tym w Białymstoku aresztowano jednego z naczelników wydziału kolejowego, a zawieszono w urzędowaniu zawiadowcę tutejszej stacji.

Proces o zamordowanie ks. Pruskiego.

Wrocław, 2 grudnia. (PAT.) W procesie o spowodowanie śmierci ks. Pruskiego przesłuchano wczoraj i dziś 15 świadków. Sędzia pokoju Morawski, z miejscowości Sannik, zeznał, że gdy weterynarz niemiecki, Feldman, w Kunitnie, w komendzie niemieckiej z urzędowych sprawozdań dowiedział się prawdy w sprawie ks. Pruskiego, oświadczył: „Tęgo przekiętego żyda powinno się powiesić na tym miejscu, na którym księdza rozstrzelano”. Świadek Podczarski i Kroczek, obaj z Mitoniny, złożyli bar-

dzko ważne zeznania. Kroczek oświadczył, że rozstrzelany ks. Pruski sam powiedział Szwarcencerowi, że jest księdzem i, że ukrywa się przed Niemcami. Od gospodyni Tekli Adrijanczyk służył świadek, że ks. Pruski przed rozstrzelaniem miał powiedzieć, iż śmierć jego spowodowali Podczarski i Szwarcencer.

Rozprawa skończy się z końcem tygodnia, gdyż z wezwanych 85 świadków dotąd zdołano przesłuchać tylko 15.

Walki łotyszów z Niemcami.

Ryga, 2 grudnia. (PAT.) Komunikat generalnego sztabu łotewskiego.

Front niemiecki 28.11 rano: Oczyszczając kraj od band Bermonta, nasze wojska dotarły do linii Zelmei, Zagoryiem-Frauenburg w rejonie stacji kolejowej Bork. Nasz pociąg pancerny zmusił do cofnięcia się nieprzyjacielski pociąg pancerny. W rejonie jeziora Łubańskiego nasi wywiadowcy dostali się na tyły nieprzyjacielskiej armii, zawładnęli bolszewickim posterunkiem i wyparli nieprzyjaciela ze wsi Putakin i Krisztjan, przyczem wzięliśmy znaczną zdobycz wojenną. Strat w ludziach nie mamy.

Front niemiecki z 29.11. Dzisiaj rano w kierunku Murawjewa doszliśmy do linii Nowo-Autz-Wadaks. Na pozostałej części bez zmiany.

Front bolszewicki. W rejonie Liwenhofiu odpartliśmy pod Bizraki atak nieprzyjacielski. Na pozostałym froncie spokój.

Szef sztabu generalnego pułk. Radzin.

Wycofanie Niemców z krajów bałtyckich.

Lyon, 2 grudnia. (PAT.) Z Berlina donoszą: Komisja ententy zarządziła, że transport wojsk niemieckich z krajów bałtyckich ma być ukończony przed 15 grudnia. Do tego dnia wojska litewskie mają powstrzymać się od wszelkich ataków. Komisja wychodzi z założenia, że transport da się przeprowadzić w oznaczonym terminie.

Rada Najwyższa i sprawa Węgier

Paryż, 2 grudnia (PAT.) Najwyższa Rada Międzynarodowa zebrała się w poniedziałek w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i wysłuchała sprawozdania sir George Clarka z jego misji w Budapeszcie. Sir Clark przedstawił warunki, w których udało mu się utworzyć rząd węgierski, reprezentujący wolę całego narodu. Po wysłuchaniu sprawozdania postanowiła Najwyższa Rada swać rząd węgierski, ażeby wysłał jaknajprędzej delegację do prowadzenia rokowań pokojowych z przedstawicielami ententy.

W końcu przyjęła Najwyższa Rada propozycję na ostatnią notę niemiecką w sprawie powrotu do kraju jeńców niemieckich. Decyzję została wczoraj wieczorem doręczona legacji niemieckiej, a dziś zostanie opublikowana w prasie.

Zjazd Ligi narodów w Brukseli.

Bruksela, 2 grudnia (PAT.) Radio paryskie w niedzielę wieczorem przybyli do Brukseli prawie wszyscy delegaci państw mających udział w obradach całego ustalenia programu pracy Ligi narodów.

Marzy koniec h. zwypięzców

Praga, 2 grudnia (PAT.) Część oficerów i urzędników niemieckich została już wysłana z Francji. Odstawiono ich do Lille i umieszczono w cytadeli. Dalsze transporty nadejdą w najbliższych dniach.

Rzym i Francja.

Mediolan, 2 grudnia (PAT.) „Corriere della Sera” donosi z Paryża, że rząd francuski wstrzymał rokowania z Watykanem w sprawie nawiazania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Watykanem a Paryżem. Krok ten uczyniono dlatego, że Francja mogła objąć protektorat nad katolicką misją w Lepanto.

Odbudowa Francji.

Lyon, 2 grudnia. (PAT.) Minister dla obszarów oswobodzonych zwiadał w towarzystwie ministra skarbu Hotza, część zniszczonego parlamentu Somoy. W okolicy Montdidier stwierdzono znaczną poprawę w porównaniu z tuacją poprzednią. W okolicy Peronne stwierdzono, że zbudowano 6000 domów prowizorycznych, w których można pomieścić na zimę ludność bezdomną.

Wszędzie socjalistów pobito

Lyon, 2 grudnia. (PAT.) Wybory municypalne, przeprowadzone w niedzielę w całej Francji przyniosły stwierdzenie wyniku wyborów. W przeważnej części miast odniosły zwycięstwo nad listami socjalistycznymi. Ten nowy sukces stronnictwa miarkowanych świadczy, że kraj cały chce czołować nad odbudową gospodarczą pokoju.

W czeskim sejmie 141 Czechów i 149 obco krajowców.

Praga, 2 grudnia (PAT.) „Prager Tageblatt” podaje przypuszczalny skład sejmu czeskiego po wejściu w życie ordynacji wyborczej. W tym sejmie Czesi otrzymają 141 mandatów, Niemcy 44, Węgrzy 15 i Polacy 6.

Z WARSZAWY.

(Od własnego korespondenta.)

Apro wizacja miejska zarekwirowała w Warszawie drzewo, nadchodzące na stację warszawską.

Napływ drzewa natychmiast ustał. Apro wizacja znosi to mądre zarządzenie. Tymbyłoby wprawdzie nad tem namyśleć się dobitnie.

Nawet elektryczność przy tem wszystkim zawiodła. Dobrze tylko, że na 20 do 30 minut.

Warszawa przedstawiała jedno morze.

Z dniem 1 grudnia gazownia warszawska zawiadomiła konsumentów, że gazu nie będzie to z braku węgla.

Piękna gospodarka w stolicy; węgla nie ma, gazu brak, a drzewo w rękach paskarzy.

W dniu 4 grudnia, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci.

JAN WOCALLEWSKIEGO

drużynowego i fidejuszki drużyny im. Tadeusza Kościuszki Z. H. P., ucznia 8-kl. Wyższej Szkoły Realnej Kupiectwa Łódzkiego,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele S-tego Józefa, o godz. 7 min. 30 rano, na które zapraszają druhów, kolegów, przyjaciół i znajomych zmarłego

3079—1

Rodzice i Riestry.

ś. † p.

Marja Helena Pankiewiczówna

nauczycielka Państwowego Gimnazjum Męskiego imienia Jędrzeja Śniadeckiego w Pabjanicach, zmarła dnia 1 grudnia r. b., przeżywszy lat 23.

Przejęci głębokim żalem koleżanki i koleżdy zawiadamiają znajomych i życzliwych pamięci zmarłej, że pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 3 grudnia, o godz. 3 po poł., ze szpitala Endera, na cmentarz miejscowy.

3101—1

Jeszcze o Hipolicie Pośrednickim.

Do redakcji naszej zgłosił się p. Wojciech Ciepłucha, robotnik od Geyera, zamieszkały przy ul. Rzgowskiej № 95 i udzielił nam następujących informacji.

W 1907 roku należałem do narodowej demokracji, kiedy Walenty Klimczak przyprowadził Hipolita Pośrednickiego i rzekł:

Macie tu kawalera, który 4 klasy ukończył, gdzie on wam bardzo pożyteczny.

Był to Pośrednicki, nie liczył więcej nad 16. Postawiłem mu krzyż i kazałem przybijać. Położył palce na ramieniu Zbawiciela śmiało powtórzył podyktowane mu słowa. Został też szeregowcem.

W parę miesięcy potem Pośrednicki wstąpił do ochrany i tam zasypał z miejsca Zygmunta Zasadę z partii P. P. S. Widocznie już się z jednego stronnictwa przerzucił do drugiego.

Myslimy dowiedzieli się o tem. Sprowadzono specjalnego prokuratora z Petersburga do Łodzi, który zajął się sprawami partyjnymi.

Ciepłucha dowiedziawszy się o tem, zaczął

się bardzo lękać i oczekiwać dnia i godziny, że go żandarmi wezmą.

Ale Pośrednicki go nie denuncjował.

Dopiero po napadzie na Gąsiorowską, kiedy sprawa się wydała i Pośrednickiego aresztowano, zaczął wysypywać innych, a między innymi i Ciepłuchę, który w więzieniu przesiedział 21 miesięcy.

W więzieniu zbliżył się do Fremła i Machtałowicza i wspólnie utworzyli na Długiej ulicy szajkę szpiegowską. Odtąd zaczął on występować pod pseudonimem „Warszawiak”, pod którym znają go liczni więźniowie, trzymani wówczas pod kluczem.

Z więzienia łódzkiego przerzucono go do łęczyckiego, gdzie go więźniowie chcieli zabić.

Pośrednickiemu za jego usługi dla policji i żandarmerji zmniejszono karę.

Matka Hipolita jest poczciwą kobietą, która namawiała syna, aby zrzekł się ohydnych rzeźniostwa i wszedł na prawą drogę.

Wykrycie jaskini gry w Łodzi.

Za pomocą oczustwa i „wolt“ ograno tam szereg ofiar na dziesiątki tysięcy marek.

a) Oddawna już dochodziły głuche wieści do tutejszej policji, że istnieją w Łodzi jaskinie gry hazardowej, do której wciągani są młodzi ludzie przez zawodowych szulerów. Jedną z takich jaskiń był lokal dość wykwintnie urządzone podobnie strzeżony jak ongi klub przy ul. Zielonej № 20, zajmowany przez niejakiego Kurcweiga, przy ul. Głównej № 5.

W szulerni tej oddawano się grze hazardowej po całych nocach. Tutaj młodych niedoświadczonych ludzi upijano, a następnie ogrywano w podstępny sposób. Ofiarą swej namiętności padł liczny zastęp osób, a między innymi i ów Czesław Stępowski, sekretarz Miejskiej Rady Opiekuńczej, o defraudacji którego donosiliśmy niedawno.

Stępowski, w liście pisany do policji

wskazał nazwiska, a właściwie pseudonimy szulerów, pod którymi byli znani w szulerni przy ul. Głównej № 5. Idąc za temi wskazówkami, policji udało się dotrzeć do źródła i zdemaskować szulerów, którzy drogą oszustwa i „wolt“ przy grze w kartach ogolali wciągniętych partnerów z gotówki.

Głównymi macherami w szulerni byli Szlamowicz, noszący pseudonim „Kurok“ i Feyera, operujący pod pseudonimem „Fabrykant“.

Prócz Stępowskiego — dostarczyło obecnie policji szereg szczegółów, dotyczących hazardu, kilka osób, które zameldowały, iż przegrały po kilkadziesiąt tysięcy marek.

Narazie osadzono pod kluczem Kurcweiga, Szlamowicza i Feyera, pozostałych uczestników tej szulerni policja poszukuje.

siński z frontu, który tę gwiazdkę zabierze z sobą

Dodać wypada, że Koło Polek przygotowało już 15 tuzinów bielizny dla żołnierzy na froncie. Wszystko to jednak nie wystarcza.

Komitet Polek wraz z innymi organizacjami żywi nadzieję, że na zebranie u handlowców we czwartek o godz. 8 wiecz. przybędą wszystkie klasy naszego miasta.

— W IV bataljonie saperów.

Staraniem Dowódcy Baonu Kap. Franciszka Wolfa i Ref. Kuit. Osw. por. Witolda Daszkow-

W czwartek, dnia 4 grudnia r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanej mojej żony i matki

ś. † p.

ANIELI CZECHOWSKIEJ

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym Świętego Krzyża, o g. 9 1/2 rano, na które to zaprasza krewnych i znajomych pozostali w nieutulonym żalu i smutku

3080—1

Mąż z dziećmi.

ś. † p.

Stanisława z Szlągowskich Trawczyńska po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 1 grudnia.

Pogrzeb odbędzie się dnia 3 grudnia, o g. 3 po poł. z mieszkania przy ul. Wesolej № 13, na cmentarz Zarzewski.

Na smutny ten obrządek zapraszają krewnych i znajomych

Ojciec i Rodzeństwo.

skiego w d. 29-ym listopada w koszarach 4-ego baonu saperów, w pięknie i nastrojowo udekorowanej sali, przy współpracy żołnierzy, odbył się uroczysty obchód rocznicy listopadowej.

Na program obchodu złożyły się, dzięki pomocy Czerwonego Krzyża, z p. Zygmuntem Fidlerem na czele, śpiew chóralny z akompaniamentem doskonałego kwartetu z żołnierzy 4 B. S., deklamacje, muzyka i referat bardzo ładnie i przystępnie wygłoszony przez p. dyktorową Senną.

(Obchód) Uroczystość rozpoczęto hymnem narodowym, potem por. Daszkowski zagaikł obchód krótkim przemówieniem do zebranych w sali żołnierzy o znaczeniu i uroczystości dnia składając wspólnie z zebranymi hołd bohaterom — co z za świata spoglądają na Ojczyznę — na zakończenie została odśpiewana unisono „Rota“.

Przed opuszczeniem sali kap. Wolf w krótkim i gorącym przemówieniu złożył podziękowanie biorącym czynny udział w urządzeniu uroczystości, wnosząc okrzyk na cześć Polski entuzjastycznie podchwycony przez pięćset weteranów gorącą miłością piersi żołnierskich.

Nastroj panował podniosły i uroczysty żołnierze słuchali ze skupieniem i przejęciem siłą.

Podczas pauz przygrywała orkiestra 4 B. S. Salę oświetlano niechętnie.

— Obchód.

W gimnazjum polskim 8-kl. Sobolewskim odbył się uroczysty obchód powstania listopadowego.

Uroczystość rozpoczął chór szkolny odśpiewaniem hymnu narodowego, poczem profesor Rachlewicz wygłosił odczyt okolicznościowy.

— Dar narodowy dla Romana Dmowskiego.

a) W tych dniach odbędzie się organizacyjne zebranie komitetu, mającego na celu podjęcie akcji do zgromadzenia funduszu na dar narodowy dla Romana Dmowskiego.

Jak wiadomo, inicjatywę do stworzenia takiego komitetu dał ks. prałat W. Tymieniecki.

— Ze związku nauczycielstwa polskiego.

a) W lokalu gimnazjum miejskiego (Targowa 18) w dniu 5 grudnia, o godz. 6 wieczorem odbędzie się ogólne zebranie Związku zawodowego nauczycielstwa polskich szkół średnich okręgu łódzkiego, na którym delegaci ze zjazdu w Warszawie zadadzą relację i dokonany będzie wybór komisji rozjemczej.

Zebranie to będzie ważne bez względu na liczbę obecnych.

— Stróżo necni.

a) Wczoraj zwrócili się do p. wice-prezydenta Wojewódzkiego przedstawiciele stróżów nocnych, żądając przejęcia ich spraw przez Magistrat. Dotychczas byli oni uzależnieni od policji, obecnie zaś wymówiono im pracę.

Aż do wyjaśnienia strony prawno-administracyjnej całej sprawy, Magistrat nie może poczynić tu żadnych kroków.

KRONIKA.

— Gwiazdka dla żołnierza.

Koło Polek postanowiło zająć się w tym roku gorącą Gwiazdką dla żołnierza, zwłaszcza na froncie. Dla tego też urządza we czwartek handlowców (Piotrkowska 108) zebranie i zaprasza na nie wszystkie interesujące się tą sprawą osoby. Na posiedzeniu tym wybrany będzie nowy zarząd, który ma się zająć tą sprawą. Przyjeżdża bowiem w połowie miesiąca ks. Ole-

Uchwały zjazdu kolejowego w Warszawie

Od niedzieli obraduje w Warszawie trójdzielnicowy zjazd delegatów Polskiego Związku Kolejowców, przeciwstawiającego się utworzonemu przed rokiem partyjnemu Związkowi Zawodowemu Kolejowców. Na zjazd przybyło 73 delegatów, przyczem przypada 1 delegat na 500 członków.

W pierwszym dniu zjazdu przemówienia powitalne wygłosili poseł Tabaczyński, p. Rajca i p. Michalak.

W drugim dniu zjazdu dyskutowano nad ustawą, którą ostatecznie przyjęto. Ustawa ta z dnia 13 z. m. została zatwierdzona przez władze centralne.

W trzecim dniu zjazdu dr. Leszczyński, delegat ministerjalny, zaznajomił obecnych z zamierzoną przez rząd służbą lekarską na kolejach, przyjęto 2 wnioski: 1) Zjazd delegatów poleca głównemu zarządowi, aby poczynił starania o przyspieszenie regulacji pensji, 2) zjazd delegatów poleca poczynić starania o polepszenie aprowizacji.

Nadto powzięto szereg poniższych uchwał, które specjalna delegacja złożyła Naczelnikowi Państwa i marszałkowi Sejmu Trąpczyńskiemu.

1) Zjazd protestuje przeciwko prowizorycznemu (na 25 lat) przydzieleniu Wschodniej Małopolski do Polski.

2) Litwy i Białorusi wcielenia do naszej Ojczyzny żądamy.

3) Zjazd wyraża zdziwienie z powodu projektowanego ukrócenia praw wyborczych kolejarzy.

4) Zjazd żąda, ażeby do służby kolejowej na kresy wysyłano tylko Polaków i to ludzi narodowo oświadczeniych.

5) Walny zjazd domaga się silnego i sprężystego zarządu kolei, bezwzględnej tępienia łapownictwa, złodziejstwa, lenistwa, paskarstwa i nieposzanowania władz, a zarazem żąda nieustępliwości wobec teroru stosowanego coraz częściej przez pracowników kolejowych odnośnie do współtowarzyszy pracy i władzy kolejowej.

6) Zjazd żąda bezpłatnego nauczania języka polskiego w Poznaniu i na kresach wschodnich.

7) Domaga się dostarczenia niezbędnych środków żywności, ubrania, bielizny i obuwia w drodze dobrowolnej, a nie dopiero pod naciskiem strajku i przemocy.

8) O pëborach (jak wyżej).

9) Domaga się natychmiastowej poprawy bytu, emerytur, wdów i sierot kolejowych.

10) Żąda tworzenia lecznic i sanatoriów w uzdrowiskach dla pracowników kolejowych i ich rodzin.

11) Domaga się policzenia lat wojny w stosunku 2 lat za 1 rok.

12) Domaga się, ażeby atrybuty polskiego Związku kolejowców i pracowników kolejowych zostały jaknajrychlej określone.

13) Domaga się, aby restauracje i bufety kolejowe były wydzierżawiane.

14) W końcu mamy obowiązek wypowiedzieć, jakie jest stanowisko naszych członków odnośnie do strajków i oporów biernych. Uważamy za święty obowiązek, chociaż o głdzie i chłdzie trwać w obecnych najcięższych czasach na posterunku i stać na straży pracy, utrzymać ruch kolejowy za wszelką cenę, byle przetrwać i doczekać lepszej doli.

Marszałek Sejmu przyjął delegację o godz. 12-ej w południe. W odpowiedzi na przemówienia delegatów Zjazdu marszałek oświadczył, że wszelkie wygórowane żądania podniesienia płacy przy pomocy teroru i strajków uważa za zbrodnie, że wie iż 95% kolejarzy zasługuje na zaufanie, że te pozostałe 5% wichrzycieli trzeba poskromić.

U Naczelnika Państwa delegaci byli o godz. 1 min. 30 do południa. Naczelnik Państwa oświadczył delegatom zjazdu, że wszelka partyjność w związkach zawodowych winna być wykluczona, że tęskni do połączenia się Polskiego związku z Zawodowym związkiem kolejowców.

Po wyczerpującej dyskusji zjazd dokonał wyborów do zarządu głównego, do którego weszli: Lekki, Michalak, Nowakowski, Jabłoński, Dobrzycki, Krzekonowski, Piotrowicz, Kołodziej, Suligowski, Szponar, Kąkol, Berliński, Czech, Brzeziński, Zagajewski, Kulwiec, Ziemiański. Nadto zarezerwowano 2 mandaty dla Warszawy i 2 dla Litwy.

W odpowiedzi na odezwę Rady okręgowej Polskich Związków Zawodowych wysłaną do kolejarzy powzięto uchwałę tej treści:

Pierwszy walny zjazd delegatów P. Z. K. wszystkich dzielnic Polski uchwała uroczystie pozostać w obecnych najcięższych dla naszej Ojczyzny i społeczeństwa czasach na posterunku i pracować choćby o głdzie i chłdzie ze zdwojoną energią, ażeby tylko przyjść społeczeństwu z pomocą. Zarazem uważa za swój obowiązek stanąć zwartą falangą przeciw tym, którzy nie uważając na nędzę i niedolę w wojnie będącej Ojczyzny, pilnują tylko swoich osobistych spraw, choćby uzasadnionych, nie bacząc na dobro ogółu, oraz nie pojmując, że owoce zwycięstwa naszej sprawy ojczystej mogą świecić dopiero nasze przyszłe pokolenia.

Wobec nieukończenia obrad w ciągu 3 dni Dyrekcja główna przedłużyła urlopy delegatów do czwartku włącznie.

— Dwa odczyty ks. Konrada Majewskiego.

a) W ubiegłą sobotę oraz niedzielę ks. Konrad Majewski z Mazowsza Pruskiego wygłosił w Towarzystwie Krajoznawczym, a następnie w Domu Ludowym odczyt o „Mazurach pruskich“.

U Krajoznawców prelegent omawiał życie religijne na Mazurach w chwili obecnej, zaznaczając, że znajdujemy tam dużo reminiscencji z wiary katolickiej. Wywody te poparł przykładami, zaczerpniętymi z własnego życia i doświadczenia.

Prelegentowi za interesujący odczyt dziękowano goręciami oklaskami.

Drugi odczyt, wygłoszony w niedzielę po południu w Domu Ludowym, poprzedzony został przemówieniem sekretarza Towarz. Kresów Pomorskich adwok. przys. A. Zelazowskiego.

Ks. Konrad Majewski w popularnym od-

czytanie w ogólnych zarysach przedstawił historję i geografję Mazowsza Pruskiego oraz historję Zakonu Krzyżackiego, jego przejście na wiarę luterancką i sekularyzację Prus Zakonnych czyli księżycy.

W końcu prelegent wspomnił o narzeczu i języku Mazura, dodając, iż wprost cudownym sposobem zachował się, mimo większego odcięcia i zakusów germanizatorskich, język polski bogaty, czysty i wolny od obcych naleciałości. Wreszcie nawoływał do niesienia pomocy akcji piebiscytowej.

Tłumnie zgromadzeni słuchacze z pośród robotników dziękowali bardzo gorąco prelegentowi. Jeden ze słuchaczy w imieniu ogółu robotników oświadczył, że wszelkimi siłami popierać będą akcję ratunkową na Mazurach.

Po odczytaniu zebrani złożyli na tenże cel, jako pierwszą daninę, 113 mk. 50 fen.

Sprawy robotnicze.

— Konferencja robotników.

c) Wczoraj w Stowarzyszeniu robotników chrześcijańskich przy ul. Przejazd Nr. 34 odbyła się konferencja z udziałem delegatów Polskiego Zjednoczenia zawodowego w Poznaniu pp.: Leszczyńskiego, Winowskiego i Wiejka. Obecny był także poseł łódzki Antoni Harasz. Rozważano różne sprawy zawodowe i wymieniano poglądy swoje i zdania, dotyczące środków, zapewniających dobry rozwój Związków zawodowych robotników chrześcijańskich.

— W sprawie robót ziemnych.

a) Dziś odbędzie się w Magistracie konferencja w sprawie robót ziemnych z udziałem delegatów robotniczych.

Komunikat.

Inwalidzi.

Związek Inwalidów poszukuje chłopca na pensję. Pierwszeństwo przysługuje chłopcu inwalidy, lub wdow. Dłaga 57. 21219

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski (Dzieła 18).

Występ Janiny Szylinzanki.

Dziś wystąpi gościnnie po raz pierwszy urocz. Janina Szylinzanka w sztuce J. A. Hertza p. t. „Bez torczy“.

Jutro na popis J. Szylinzanki Teatr daje „Konstytucję“ sztuce B. Górczyńskiego, napisaną na tle wypadków 1905 r., która w Warszawie zdobyła zupełny sukces artystyczny dzięki mistrzowskiej grze J. Szylinzanki.

W sobotę po południu dla młodzieży ukaze się „Ks. Józef Poniatowski“ po cenach najniższych.

Otwarcie Izby włoskiej.

Sala była przepelniona. Socjaliści przybyli z czerwonymi gwóździkami w butonierkach. Gdy król wszedł na salę, wszystkie stronnictwa urządziły mu owację. Postowie socjalistyczni, wśród okrzyków: „Niech żyje socjalizm“ i wśród protestów innych stronnictw, opuścili salę. W mowie swojej wspomnił król, że nie będzie się czynić różnicy pomiędzy zwycięzcami i zwycięzonymi. Mowę króla przerywano oklaskami prawie po każdym zdaniu, szczególnie podczas aluzji do aspiracji włoskich i rewindykacji.

Podczas powrotu z Monte Citorio, witały króla entuzjastycznie masy ludności.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Król włoski wydał śniadanie na cześć bawiącego w Rzymie Venizelosa.

Rada Rzeszy zaaprobowała nową ustawę podatkową przedłożoną przez Erzbergera.

Dziś, w środę, rozpocznie się w sądzie woj-skowym w Berlinie rozprawa przeciw porucznikowi Marloh, który 11 marca r. b. zamordował 27 marynarzy niemieckich.

„Prawda“ ogłasza list z Piotrogradu, według którego wykryto tam nowy spiszek antybolszewicki. W związku z tym aresztowano 60 osób, w tem wielu mieńszewików.

KINO
CORSO

Zielona 2.

Ceny miejsc od Mk. 2.20 do 4.50. — Sala ogrzana.

Kobieta-Szantażystka

NAD PROGRAM:

Rocznica wyzwolenia Polski z pod jarzma pruskiego.

Dramat w 5 częściach detektywno-polityczny, osnuty na tle ostatnich wydarzeń wojennych

Nada Zarządzająca Łódzkiego Chrz. Tow. Dobroczyńności zawiadamia niniejszym P. P. Członków T-wa, że w dn. 5.12.1919, a w razie niedojścia do skutku, w drugim terminie — dn. 15.12.1919 o godz. 4 po południu odbędzie się w sali T-wa Kredytowego m. Łódź, Średnia 19,

Ogólne Zgromadzenie Członków T-wa

- z następującym porządkiem dziennym:
1. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
 2. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Zarządz. za rok 1918 oraz preliminarza wpływów i wydatków na rok 1919 i 1920;
 3. określenie wysokości sumy pozostającej do dyspozycji Prezesa Rady Zarządzającej (§ 28 ustawy);
 4. wybór 4 członków Rady Zarządzającej na miejsce ustępujących na zasadzie § 18 ustawy: pp. pastora R. Gundlach, J. Jarzębowski, A. Zięgiera, Ks. prał. W. Tymienickiego;
 5. wybór 4 członków Komisji Rewizyjnej: na miejsce zmarłego s. p. E. Hessego; na miejsce ustępujących na własne żądanie pp. K. Rühmana i R. Szatkego; na miejsce ustępującego na zasadzie § 30 ustawy p. F. Lenartowicza;
 6. wybór pp. Ks. Kanonika Albrechta i G. Schepego na członków honorowych T-wa;
 7. przyjęcie zapisu b. p. Stanisława Krolla;
 8. przepisanie tytułu własności nieruchomości № 599A przy ul. Głównej na rzecz T-wa Akc. Widzewskiej Manufaktury;
 9. sprawa upaństwowienia „Kochanówki”;
 10. Sprawa umiastowienia Szkoły Rzemiosł;
 11. wnioski członków.

5102 1 Rada Zarządzająca Łódzkiego Chrz. Tow. Dobroczyńności.

Pierwszorządny Krawiec Wojskowy
SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32

przyjmuje wszelkie zlecenia dla wojska z własnego i powierzono-
nego materiału; posiada na składzie **kozuski i bekieszki** na
futrze. **Ceny przystępne.** 3056s1

Potrzebny
Chłopiec

do lat 15
do kantoru do posług. Oferty
składać w „Rozwoju” pod „A.
K.” 3062-2

Do wynajęcia

zaraz
LOKAL składają-
cy się
z dwóch pokoi i kuchni,
z elektrycznością, na biuro, II
piętro. Oferty pod „Lokal”. r 1

1/2 szt. Madapolam	248
„ „ Silezji	285
„ „ Pol. Płotna	325
„ „ Bułgarskie	450

jeszcze w wyprzedzący
**w Magazynie
Moskiewskim**
Piotrkowska 44.

Do sprzedania
dobrze prosperujący skład w
centrum miasta branży meblo-
wej. — Do kupna potrzeba
Mk. 130,000.—
Oferty dla okaziciela dwu-
markówki № B. 0689992 (mogą
obznajmić z prowadzeniem po-
wyższego). 3082 p. 2

Ważne dla pań!
Tanie! niż wszędzie

- SĄ DO NABYCIA:**
Biały towar **Mk. 0.50**
i Madapolam. od
Surówka i Płócienna
kolor. na wsepki i poszwy
od **Mk. 10 i 12**
Flanela od **Mk. 12.00**
i Barchany od
Wetna gładka **Mk. 20.**
i szkocka od
Kortiki, Sukno i Boston
Po **Mk. 30, 40, 50, 65 i 75.**
M. BRYL, Piotrkowska 50
w podwórzu, 5 wejście, parter.
5087-5

Ostatni transport
białych towarów

przed świętami nadszedł
radzimy zakupić w czas,

Halki haftowane	40.—
Staniczki	20.— 15.50 11.50
Fartuszki białe z haftem	20.— 18.—
czarne szkolne	55.— 52.—
„ kolorowe	25.—
granatowe kuchenne	47.—
Halki z staniczkami	70.—
Koszule damskie	
z najlepszego madapol.	51.— 43.— 39.—
Koszule męskie nocne	68.—
Koszule męskie dzienne	75.—
Kalesony męskie	44.—

Szmeszel i Rozner,
Łódź, Piotrkowska 100.

Gabinet Röntgenowski

pod kierunkiem **D-ra HENRYKA GOLDBERGA**
Lecznica „Unitas” Pusta 19. — Prześwietlania, zdję-
cia, feczenie.
Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 wiecz. 2817-n5-4

Do przedzalni ba-
wełny poszukuje
się zdo nego
MAJSTRA
na obrączkowych.
Tow. Akc.
5051 1 dawn. EMIL HAEBLER.

1/2 losu R. G. O. lit. B.
№ 55401
zaginęła.
Niniejszym unieważnia się.
Zastrzeżenie zrobione.

Dr. H. Sadkowski
choroby wewnętrzne
(specjalnie żołądka i kiszek)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
Telefon № 139.
Od 9—11 rano i od 3 do 7 po poł
156-1

Dr. Feliks Skusiewicz
ul. Andrzeja Nr. 11.
Choroby skórne i weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9—11 i od
5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano
19.0

Dr. T. Wretowski
b. Ordynator Szpitala Dz. Jezus
w Warszawie. 2894
Specjalista w chorobach we-
wnętrznych. Rozwadowska 6.
Przyjmuje od 6—7 wiecz.

STOWARZYSZENIE
Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan
w ŁODZI

Zawiadamia swych członków, że w piątek, dnia 5-go
grudnia a r. b. punktualnie o godzinie 7 i pół wieczorem,
w lokalu własnym przy ul. Aleja Kościuszki № 17 ode-
będzie się

Ogólne ZEBRANIE ROCZNE

- Porządek dzienny obejmuje:
- 1) Zapalenie,
 - 2) Wybór przewodniczącego,
 - 3) Odczytanie poprzedniego protokołu ogólnego zebrania,
 - 4) Odczytanie sprawozdania Zarządu i Sekcji,
 - 5) Odczytanie bilansu,
 - 6) Wybór Zarządu,
 - 7) Wnioski Zarządu,
 - 8) Wolne wnioski członków.
- UWAGI: a) Wolne wnioski winny być wniesione na ty-
dzień przed Ogólnym Zebraniem.
b) Zebranie prawomocne bez względu na ilość
osób przybyłych. 2942 1
- Z poważaniem
ZARZĄD.

Dnia 4 grudnia w dzień **św. Barbary Patronki**
Odlewników odbędzie się w kościele św. Stan. Kostki,
o godz. 10-ej rano

Nabożeństwo,
na które zaprasza swych członków
3074-1 Zarząd Stow. Odlewników.

LEKCJE TAŃCA

Kurs dla początkujących rozpoczyna się w sobotę, 6 b. m.
Zapisani kandydaci zechcą pofatygować się po kary wstępu,
3086-1 **W. Lipiński.**

Adam i Helena Kamińscy

proszą o wiadomości o synach swych: **Stanisławie**,
bajonczyku, przyjmującym ostatnio udział w bitwie pod Arras, d.
9 maja 1915 r. i jakoby stąd wzięty przez niemców do niewoli; i
Teodorze, chorążym 284 węgrowskiego pułku, 12 rot, wzię-
tym do niewoli przez austriaków nad Stochodem (Wołyń) dnia 27
lipca 1916 roku.
Ktoby wiedział cośkolwiek o nich proszony jest serdecznie
o wiadomości. Adres: Łódź, ul. Długa № 17 m. 8. 3085-1

Dom. Jezów

poczta Szadek, sprzeda 2 pary koni powozowych: 1) para
ogierów 7 i 4 lata, piękne, lyse kasztany, zupełnie spo-
kojne, bez błędów, z nich starszy (traken) wyjeżdżony
pierwszorządnie pod wierzchem, zmiana nóg, trawerzy, nie
strachliwy. 2) klacz gniada, żrebna i wałach br. kasztan
typu karosjerowego po lat 5; konie zdrowe i pięknie u-
trzymane. 3083-2

Zarząd Resursy Rzemieślniczej

niniejszym zawiadamia właścicieli warsztatów rzemieślniczych, któ-
rzy zostali zarejestrowani wyłącznie na

WĘGIEL,

że zamiana kwitów tymczasowych na kwity do składu na otrzy-
manie węgla uskuteczni się w porządku następującym:
w poniedziałek, dnia 1 grudnia 1919 r. Nr. Nr. 1 do 100
„ wtorek 2 „ „ „ 101 „ 200
„ środek 3 „ „ „ 201 „ 300
„ czwartek 4 „ „ „ 301 „ 400
„ piątek 5 „ „ „ 401 „ 500
„ sobota 6 „ „ „ 501 „ 600
Niezależnie od niniejszego, ogłoszenia co do następnych
numerów wywieszane będą w lokalu Resursy.
W miarę otrzymania większej ilości węgla przez Resursę,
w przyszłym tygodniu ilość dzienna numerów zostanie odpo-
wiednio zwiększona.
Kwity do składu otrzymywać można w Wydziale Opalowym
Resursy Rzemieślniczej, Kilińskiego № 117, od godz. 9-ej do 1-ej
w południe.
Zapisy zaś dalsze odbywają się codziennie od godz. 3 do 7
po południu. 3081

DOZORCA DOMU

otrzyma 100 mk. nagrody za dostarczenie mi gdzieś przechowuje się mój piesek, który zaginął w sobotę, d. 29 listopada. Opis: suczka-sarnik, uszy i ogonek obcięte, maści brązowej, plamy czarne. Restauracja przy ul. Dzielnej № 20. 5075-2

Potrzebne

kobiety z kaucją

DO ROZNOSENIA GAZET
Zgłaszać się do „Rozwoju“.

Do sprzedania zaraz

Samochód - lando

sześcioosobowy, w bardzo dobrym stanie, na gumach. Wiadomość: Kalisz, ul. Kościuski № 7 m. 2. 5084-3

Drobnie ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A.A.A.A.A.A. Obrączki ślubne, pierścionki, kolczyki, dąży wybór, różne fasony, gwarancja za złoto, najtaniej sprzedaje pierwszy polski tanie sklep zegarmistrzowski-jubilerski. Brzezińska 10. Jan Placek. 150-6

A.A.A.A.A. Kupuję wszelkie futra. Płacę najlepiej. Grosman, Piotrkowska 24. Przyjmuję reperacje kamierskie. 9524-9

A.A.A.A.A. 100 marek placę za aparat starych zębów. Andrzeja № 7. Nadryczny. 397-5

A.A.A.A.A. Najtańsza sezonowa wyprzedaż rezynek. Bostony, szewcowa, kory, welury, drapy, sukna, na kożuski, podszywka i watałna. Czysto wełniana flanela w białym, bordowym, szarym i ponsowym kolorze na kapelusze „Berety”, jedwabie, etamine, batysty, cągi, barchany na pościel, wyspy, mekal, surówka na fartuszki, lasting i atlas, zefiry. Kołdry watowe i bojkowe. O wiele taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Kilińskiego № 40 (Widzewska), fr. II p., m. 10. 9631-nwscp.6

AAAA Kupuję stare zęby, 100 mk. placę za aparat starych zębów. Andrzeja 7, Nadryczny. 34-snw51

AAAA Meble solidne, całkowicie urządzenie oraz pojedyncze sprzedaje najtaniej Skład Mebli Kilińskiego i Ciesielskiego. Piotrkowska № 69, I piętro. W niedziele od 2 do 5 otwarty. 550-10

A.A.A. Kupuję używana garderobę, futra, bieliznę, dywany, maszyny do szycia, kwity lombardowe, placę najwyższe ceny. Wólczajska 45, m. 6. 9075-2

Ala! Meble różne wyprzedam bardzo tanio. Łóżka, materace, szafy, bielizniarke, otomanę dużą, drugą mniejszą, stół krzesła, leżankę, figury. Piotrkowska 261 m. 4. II piętro front. 47-cp.snw51

AA Nauczycielki, bony i gospodynie otrzymają korzystne posady. Biuro Ludwińskiej ul. Piotrkowska 109. 542-2

A. Meble, łóżka, materace, szafy, bielizniarke, otomanę, umywalnie, eizerkę, kreaens, stół, krzesła, zegar, biurko, stół biurowy, lustra, komode i kuchenne wyprzedam tanio. Piotrkowska 225-5, I p. front. 396-6

A. Sprzedam otomanę, szafę, łóżka, stół, krzesła, maszynę, zegar, gramofon. Aleja Kościuski 26, m. 4. 371-1

A. Łóżka, szafy, stoły, krzesła, biurko, sprzedaje najtaniej. Piotrkowska 101. Korczak. 391-pn5

GZCIONKI stare, zużyte kupuje administracja „Rozwoju“.

Do sprzedania pianino w dobrym stanie, oraz 2 łóżka żelazne z materacami, ul. Szara № 15 m. 17 (przy Rzgowskiej). 315-1

Do sprzedania różne maszyny do pończoch: leng-maszyny 1/2 i 1/4, szrzykopy, maszyna na kalfany. St. Zarzewska 47-15. 377-1

Firanki, koronki niciane, klockowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka, Kilińskiego 102, m. 4, pierwsze piętro. 7835-0

Grempeł ręczny kupię zaraz. Oferty z podaniem ceny poczta Wierzbak, ziem. Radomska, gm. Minic. Grotowski. 277-2

Kupię motor ropowy o sile 5 koni i dynamo 5 koni ul. Kilińskiego 101 Fryzjer. 305-1
Kupujemy stare i nowe druty miedziane oraz materiały elektryczne. Ul. Średnia 74 m. 1. 9552-2

Kto wyszuka dostawcę mleka od 10-20 litrów dziennie, otrzyma 25 m. nagrody, sklep kolonialny. Rozwadowska 25. 393-2

Kupię kilka telefonów domowych. Oferty w „Rozwoju” pod „Telefon”. 365-6

Lombardowe kwity, garderobę, futra dywany, bieliznę, biżuterię, pianina, kasy, różne meble oraz wszelkie zużyte papiery kupuję. Płacę najwyższe ceny. Sienkiewicza № 20 m. 16. 262-6snw5

Maszynę do szycia i szafę sprzedam. N. Zarzewska 45 m. 15. 287-2

Mebie z jadaini, sypialni z powodu wyjazdu sprzedam, oglądać od 4-6. Kilińskiego № 104 m. 7. 9939-ws1

Piwarnia do sprzedania zaraz z całkowitem urządzeniem, cena przystępna. Nowo-Cegielniana róg Lesznej. Białasiewicz. 395-1

Pianina, fortepiany kupuję i sprzedaje, strojenie, przewóz, reperacja. Chodkowski, Sienkiewicza 25, telefon 400. 9912-n58

Póżne meble do sprzedania: łóżka z materacami, szafy, stoły, duże lustro, kuchenne urządzenie i tak dalej. Piotrkowska 111. w podw. m. 8. 9956-2

Pytarnie kupię, zaplacę dobrze. Oferty dla A. K. Zgierz, poczta. 374-3

Sklep kolonialny sprzedam zaraz (rogowy) Aleksandrowska 17. 352-5

Sklepowe urządzenie sprzedam Zielony Rynek 2, w sklepie. 286-1

Sklep kolonialny dobrze prosperujący, sprzedam zaraz z powodu zmiany interesu. Wiadomość. Sienkiewicza 59, w sklepie. 2895-1

Sklep sprzedam z powodu zmiany interesu. Konstanyńska 74, przy koszarach. 346-1

Sprzedam kilka tysięcy kłamiarów do dachówek cementowych. Sienkiewicza 50. Kukula. 549-5

Sprzedam plac 38x30 z ogrodem, studnią, piekarnią i szopą murowaną. Wiadomość: ul. Rzgowska 37, m. 14. 354 n2

Sprzedaje kłoc od studni i także żelazne rury i sztańcy, wogóle wszystkie narzędzia do do studni należy. Wiadomość ul. Aleksandrowska № 22 u gospodarza. 509-1

Zakład przyjmuje reperacje maszyn do szycia do sprzedania maszyna. Radwańska 49, m. 55. 345-2

Zęby sztuczne, po cenach przystępnych, nabyć można w lecznicy zębów przy ul. Piotrkowskiej № 93. Skupuje stare zęby i złoto. 9345-n53

Różne:

Absolwent Akademii Handlowej mianowany przez Minis. terjum nauczyciel przedmiotów handlowych, posiadający języki niemiecki, francuski i angielski wraz z korespondencją, przyjmie lekcje na kursach lub w szkołach handlowych. Oferty „Nauczyciel”. 381-p.2

Do pracowni sukien potrzebna zdolna panna do szycia i uczenia. Piotrkowska № 118 m. 24. 298-4

Krawiec polski nagrodzony dyplomem kroju Akademii Dresdeńskiej, przyjmuje obstylki ubiorów męskich i damskich okryć, zamówienia wykonywa ściśle w oznaczonym terminie. Zielona 10. A. Gramens. 168-nw51

Dzisiaj przedstawiam dla dzieci i młodzieży
Początek o g. 5 m. 15 po pol.
Ceny miejsc od 1.- Mk.

Młody inteligentny człowiek z wykształceniem technicznym i znający pracę biurową (kreslenia i t. p.) poszukuje posady. Oferty pod „kreslaczy” w Rozwoju 355-1

Młody człowiek z 4 kl. wykształceniem z praktyką biurową poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty przyjmie Rozwój sub „Jakaokolwiek”. 364-2

Panny do szycia koszul potrzebne. Zielona 16 m. 3. 339-2

Pianista rutynowany przyjmuje zamówienia na wieczorki oraz poszukuje posady stałej. Zgierska 11 m. 8. 347-3

Pokój umeblowany przy rodzinie do wynajęcia. Wiadomość w kawiarni, Kilińskiego № 82. 2849-5

Poszukuje się chłopca do kantara, zgłosić się w sklepie. Piotrkowska 111, między 11-12. 375-1

Potrzebna inteligentna dziewczyna do sprzątania i roznoszenia listów. Piotrkowska 109. Kantor służby. 341-3

Potrzebni inteligentni, energiczni współpracownicy, do rozpowszechniania popularnych wydawnictw na m. Poznań. Miesięczny zarobek od 500-900 Mk. Zgłoszenia od 3-6. Skwerowa 7 m. 1. 378-5

Potrzebne szwaczki do szycia bielizny zaraz ul. Pańska 68. 390-5

Potrzebni zaraz: lakiernik-malarz i chłopak, do zakładu pogrzebowego. Przejazd 22. 288-2

Potrzebny podręczniak szewski Gubernatorska № 9. 310-

Przybłąkał się pies wyżeł czarny, od spodu biały z czarnymi kropkami, obrozą z kluteczką. Odebrać można, Radogoszcz Szosa Zgierska, dom Gabryela, maszynista K. E. Ł. Dojazdowych Misiak. 381-1

Stróż potrzebny zaraz. Kilińskiego 167. 340-3

Udziałem lekcji na fortepianie. Kościuska 8 m. 3. 325-2

Wychodząc z bramy № 15 przy ul. Andrzeja i idąc do kościoła, zgubiam sygnet (pierścionki) z literami L. N. C. K. Proszę odebrać za nagrodą, ul. Andrzeja 45 m. 8. 369-1

Zdoma retuszerska poszukuje posady. Łaskawe oferty pod „Retuszerka”. 395-2

2 pokoje lub 1 pos. umeblowane z gazowym oświetleniem do wynajęcia zaraz. Orja 23, m. 22 od 4 popoł. 362-8

2 pokoje umeblowane z gazowym oświetleniem wynajmę razem lub oddzielnie od 1-go grudnia. Windość w Rozwoju. 9992-8

2 pokoje umeblowane z osobnym wejściem, światło gazowe, zaraz do wynajęcia. Kilińskiego 90, front, 2 piętro, lewe drzwi, od 3 i pół do 6 i pół popoł. 400-1

Zagubione dokumenty.

Antonina Kulon zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 354-2

August Szermer zgubił paszport tymczasowy wyd. w Łodzi. 350-2

Apolonia Koziełska zgubiła legitymację chlebową wyd. na 3 osoby. 303-1

Adama Andrzej zgubił kartę węglową, Wólczajska 169. 365-1

Adolf Szulc zgubił legitymację chlebową na 5 osób. 358-1

August Szulc zgubił kartę węglową, Nowo-Targowa 26. 351-1

Bajert Antoni zgubił legitymację z Kom. dla bezrobotnych, książkę związkową i metrykę urodzenia 370-1

Borucka Stefania zgubiła legitymację węglową № 7814. 382-1

Cezel Fester zgubił kartę węglową, Północna 55. 337-1

Cenderski Bazyli zgubił legitymację chlebową na 3 osób. 392-1

Ewa Ogórkiewicz zgubiła paszport tymczasowy wyd. w Łodzi. 295-2

Goliński Kazimierz zgubił paszport niemiecki wydany w Grodzisku. 319-2

Gniezdziński Włodzisław zgubił kartę węglową № 18761. 389-1

Jerzy Wlaziński zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 285-2

Janina Uryk zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 345-3

Joanna Nepomucyna Kubiaczyk zgubiła paszport niemiecki wydany w Berlinie. 398-5

Jaskowicz Hanna Majer zgubiła legitymację węglową, Dzielna 50. 343-1

Jan Ciencki zgubił kartę węglową Młynarska 3. 344-1

Juwasmewski Wacław zgubił matrykulę wydaną ze szkoły Ludowej № 14. 348-1

Jurajczak Szyfer zgubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 287-2

Kazimierzczak Mar. Anna zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 326-9

Lukas Władysław zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 336-5

Leon Dąbrowski zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 372-3

Michalski Józef zgubił legitymację chlebową na 2 osoby 352-1

Marczkowka Marianna zgubiła legitymację zapomogową z komitetu dla bezrobotnych. Nowa 36. 384-1

Ogłoszenia. Koźmiński Józef zgubił portfel skórzany dwoma weksłami: 1) na Rb. 1 wystawiony przez Ferdynanda Treisa z tyrem Liszkowskie 2) na Rb. 100, wystawiony przez Klechtę z tyrem J. Koźmiński go, pozwolenie na broń, paszport niemiecki na imię J. Koźmińskiego oraz rachunki i papiery. Weksle niniejszym unieważnia się. Łaskawego znalazcę proszę o oddanie do Rozwoju 212-1

Paszport Walenty zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 364-

Pietruszkow Józef zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 329-

Pinkus Rotsztat zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 318-4

Proca Marta zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 367-3

Raj Paweł zgubił kartę węglową, Radwańska 35. 356-1

Skradzono paszporty: rosyjski i niemiecki wyd. w Łodzi na imię Wojciech Lamek. 369-3

Skradzono legitymację węglową chlebową i natową na imię Wojciech Lamek. 368-

Skowronek Wincenty zgubił legitymację chlebową na 5 osób. 360-

Skradzono Włodarskiemu Józefowi paszport niemiecki wydany w Kaliszu, oraz dokumenty w skow. Złodzieja uprasza się zwrócić tylko paszportu i dokumentów. Kalisz, Lipowa 2 J. Włodarski. 359-3

Sommer Marcja zgubił paszport niemiecki wyd. w Olsztynie w Prusiech. 373-5

Saiomena Ewartowska zgubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 312-2

Stanisław Wiertelwski zgubił paszport niemiecki wyd. w Tułiszku. 308-2

Weiss Abram zgubił kartę pozwolenia 802, zaświadczenie policyjne, paszport niemiecki wyd. w Łodzi, Wólczajska 15. 336-2

Władysław Markowiak zgubił paszport tymczasowy wyd. w Pabjanicach. 317-2

Wesołowska Katarzyna zgubiła paszport niemiecki wydany w Skierniewicach. 387-5

Woda Zofia zgubiła legitymację chlebową na 4 osoby 383

Zaginęła książeczka oszczędnościowa № 571, Stanisława Szmicka, wyd. przez Konstantyńskie Towarzystwo pożytkowo-oszczędnościowe na 105 mk. 380-1

Zaginęła karta węglowa № 61155. Jana Sikorskiego. 579

Zaginęła karta węglowa restauracji „Gastronomia” Piotrkowska 45. 376-1

Zaginęła legitymacja poseselska, 2 let kolejący wolnej jazdy i tymczasowy dowód osobisty, wystawiony przez Łódzka Dyрекcję Policyną, na imię Walentego Michalaka. Łaskawy znalazca zechce odesłać powyższe dokumenty na ul. Magistracką 14, m. 37, za wynagrodzeniem. 355-5

Zywicki Kazimierz zgubił legitymację chlebową na 6 osób. 0-1

Zaginęła legitymacja na imię Wójta gminy Dąbrowa-Widawska, Michała Chojackiego, oraz pozwolenie na broń, na imię tegoż, wydana przez Starostwo Łaskie. W razie znalezienia, proszę odesłać do Urzędu gm. Dąbrowa-Widawska poczta Widawa. 366-2